

خبر بد برای طرفداران نظریه توطئه: هارپ تعطیل می‌شود

اگر منبع مالی جدیدی پیدا نشود، هارپ در خرداد ماه تعطیل می‌شود. کسانی که هارپ را تشکیلاتی برای ایجاد طوفان و زلزله در دیگر نقاط زمین می‌دانستند، حال باید چه کار کنند؟

اگر منبع مالی جدیدی پیدا نشود، هارپ در خرداد ماه تعطیل می‌شود. کسانی که هارپ را تشکیلاتی برای ایجاد طوفان و زلزله در دیگر نقاط زمین می‌دانستند، حال باید چه کار کنند؟

پیشرفته‌ترین تاسیسات پژوهشی لایه یونوسفر زمین، در تمام دوران کار خود متهم به این بود که یک سلاح کشنده نظامی است؛ سلاحی برای کنترل آب‌وهوا و حتی یک پروژه فوق محرمانه کنترل ذهن. حال، برنامه پژوهشی شفقی فعال فرانکس بالای دولت ایالات متحده امریکا (هارپ)، با خطر تعطیلی روبرو شده است.

هارپ در نزدیکی گاکونای آلاسکا، دربر دارنده فرستنده‌ها و گیرنده‌های رادیویی است که برای گرم کردن لایه یونوسفر زمین (فوقانی‌ترین لایه جو زمین) به کار گرفته می‌شوند و برای دانشمندان آزمایشگاهی در آسمان ایجاد می‌کنند. ساخت و بهره‌برداری از این تاسیسات که از آن برای تولید یک شفق مصنوعی و بررسی رفتار ذرات باردار در جو استفاده می‌شود، تا کنون بیش از 250 میلیون دلار خرج روی دست دولت امریکا گذاشته است.

داستان‌های عجیب و غریبی که در مورد هارپ نقل می‌شوند، از یک فیلم پرفروش هالیوودی نشأت می‌گیرند. تد استیونز، سناتور قدرتمند آن دوران آلاسکا از حزب جمهوری‌خواه، در اوایل دهه 1990 / 1370 به کسب تاییدیه ساخت این تاسیسات کمک کرد. ولی پنتاگون برای پرداخت چنین هزینه‌ای برای این آزمایشگاه، باید به کاربردهای نظامی عجیب و غریبی برای آن فکر کرده باشد. نظریه‌های توطئه باورناپذیری که در مورد این تاسیسات بر سر زبان‌ها افتاده‌اند، از همین واقعیت ناشی می‌شوند.

در سال 2008 / 1387، یک هفته پس از این که استیونز متهم به فساد مالی شد، از سنا اخراج شد (اتهامی که در سال 2009 / 1388 پس گرفته شد، و استیونز هم یک سال بعد در یک سانحه هوایی جان سپرد). جای او را مارک بگیچ از حزب دموکرات گرفت، که برادرش از مدافعان مشهور این نظریه بود که هارپ یک پروژه محرمانه سلاح‌های نظامی است.

تعادل دشوار

چالش عملی هارپ، ایجاد تعادل بین نقش آن به عنوان یک سایت پنتاگون برای توسعه کاربردهای نظامی و کارکرد آن به عنوان یک تاسیسات علوم پایه بود. حامیان آن مدت‌ها تلاش داشتند که بتوانند کارکردهای بالقوه نظامی برای آن پیدا کنند، مانند آزمایش ابزارهای مخابراتی اعماق دریا برای زیردریایی‌ها، کشف مخازن نظامی زیر دریایی و پاکسازی الکترون‌های از کار اندازنده ماهواره‌ها در صورت رخداد یک انفجار اتمی ارتفاع بالا و انتشار پالس الکترومغناطیس (EMP).

پژوهش درباره مورد آخر، با بودجه سازمان پروژه‌های پیشرفته دفاعی ایالات متحده (دارپا) انجام شده بود، ولی به گفته رئیس این سازمان، دارپا کارش را در هارپ رها کرده است. آراتی پراباهاکار، رئیس دارپا، در روز 14 ماه می به سنا گفت: «به رغم این که در گذشته این زیرساخت برای ما ارزش زیادی داشت، اکنون دارپا نیازی به آن ندارد».

آخرین پروژه انجام شده با بودجه دارپا، که تحقیق پایه در مورد خواص و اثرات لایه یونوسفریک (BRIOCHE) نام دارد، در اواسط ماه ژوئن به پایان می‌رسد. به گفته نیروی هوایی ایالات متحده که اداره هارپ را بر عهده دارد، با پایان کار دارپا دیگر هیچ مشتری برای این تاسیسات وجود نخواهد داشت و دلیلی هم برای باز نگه‌داشتن آن در میان نخواهد بود.

اد گولیک سخنگوی نیروی هوایی می‌گوید که تاسیسات به محض پایان کار دارپا بسته خواهد شد. «برنامه به نیروی هوایی اجازه خواهد داد که تجهیزات حیاتی را پیش از رسیدن زمستان از آنجا خارج کند.

به نظر می‌رسد که برخی در پنتاگون علاقه‌مند به نجات تاسیسات باشند، ولی می‌گویند که پولی در بساط نیست. یکی از آنها آلن شافر معاون پژوهش و مهندسی وزارت دفاع امریکا است که می‌گوید: «به عقیده من هارپ یک تاسیسات جهانی است».

به گفته دنیس پایادوپولوس، فیزیکدانی از دانشگاه مریلند، تاکنون هیچ قهرمانی از کنگره سر بر نیاورده، و بنیاد ملی علوم امریکا به حامیان مالی هارپ گفته که بودجه‌ای برای حمایت از این برنامه ندارد. دانشگاه آلاسکا پیشنهاد کرده که نگهداری از هارپ را بر عهده بگیرد، ولی آن هم نیاز به بودجه دولتی دارد، دست کم برای یک دوران گذار.

با این وجود به گفته پایادوپولوس، هارپ هم می‌تواند مانند دیگر تاسیسات پژوهشی یونوسفر، در عرض سه تا پنج سال خودکفا شود، و خرج خود را از پرداختی‌های پژوهشگران در بیاورد. در حال حاضر، تاسیسات در هر سال نیاز به 2.5 میلیون دلار برای سر پا ایستادن دارد. به گفته او، قطعه قطعه کردن تاسیساتی که ساخت و بهره‌برداری از آن 250 میلیون دلار خرج

برداشته، به نظر منطقی نمی‌رسد.

انتخاب‌های چندانی پیش روی دانشمندان باقی نمانده است. مرکز یونوسفر و اخترشناسی ایالات متحده در آرکیویوی پورتو ریکو، که از آن هم برای تحقیقات یونوسفری استفاده می‌شود، چندین سال در حال تعمیرات بود، و حتی وقتی کاملاً عملیاتی بود هم قدرتش کمتر از هارپ بود. به این ترتیب، تنها چیزی که می‌ماند، تاسیسات اروپایی‌ها در اسکاندیناوی شمالی است. پاپادوپولوس می‌گوید: «برای من، این گونه به نظر می‌رسد که به پایان دوران پژوهش‌های علمی رادیویی در ایالات متحده رسیده‌ایم».